

SZÖVEG –
VANYOVSZKI MÁRIA

KÉP –
PÁCZAI TAMÁS

A Salon
BUDAPEST

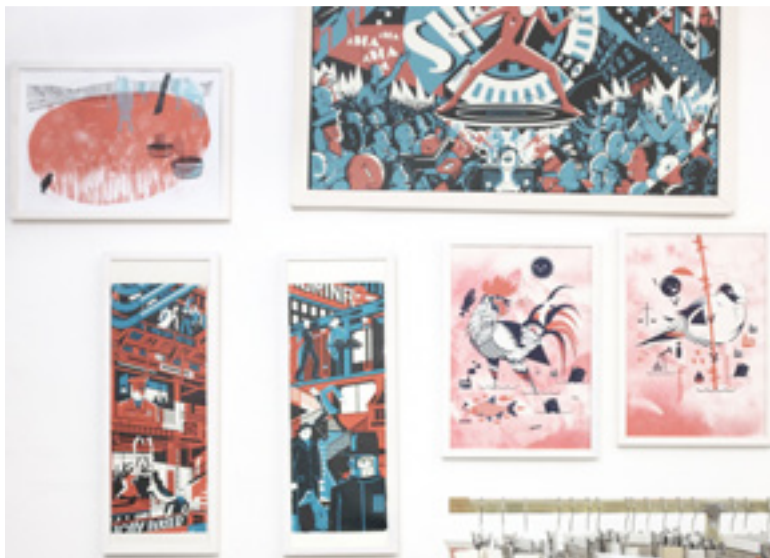
TUDATOS ÉLET – KÖRNYEZETBARÁT DIVAT

A kiselejtezett ruhadarabok újrahasznosításával foglalkozó *Aware by Printa* alapítója és tervezője **Majoros Zita**. A márka a magyar piacon szinte elsőként jelent meg ezzel a koncepcióval. Rumbach Sebestyén utcai műhelyükben jártunk, amely egyben állandó kávéillattal hívogató üzlet is.

- ◆ – **Mikor és hogyan indult a márka és a bolt?**
– A Printát 2009-ben nyitottuk meg. Előtte is volt egy kisebb üzletem, az volt a neve, hogy Bolt. Ott saját grafikával ellátott pólókat, táskákat árultunk, a hely egyszerre volt szitaműhely, kávézó és designbolt. Negyven tervezővel is dolgoztunk egyszerre, de már akkor szerettük volna, hogy mind a saját termékeink legyenek, és három évvel ezelőtt ez sikerült is. Azóta ökodeign alapokon készítünk minden kollekciót, ez az *Aware by Printa*. Nemcsak a női, férfi és gyerekruháknál, hanem a grafikai és egyéb design termékeknél is újrahasznosított anyagokat és a lehető legkörnyezetbarátabb technikákat alkalmazzuk.
- **Honnan ez a nagy ökotudatosság benned?**
– Már gyerekkoromban is attól félttem, hogy tönkretesszük a világot, és világvége lesz. A nagymamám angoltanár, tízéves voltam, amikor kaptam tőle egy angol nyelvű könyvet: „100 mód, hogyan mentjük meg a világot”. Ilyen praktikus tanácsok voltak benne, hogy zárd el a csapot, kapcsolj le a villanyt stb. Elkezdtem magyarrá lefordítani.
- **Hogyan jött mindehhez a ruhatervezés, a divat?**
– Számomra a vizualitás és a hozzá kapcsolódó anyag fontos. Már kezdetben, a táskáimnál is újrahasznosított

bőrt használtam. Aztán a pólómintázás hozta a használat előtti pamuthulladék felfedezését. Ez egy mellékterméke a pamutiparnak. Aztán jöttek az elhasznált, leselejtezett férfiingek. Mindig jött valami izgalmas, valami különleges, amiből új dolgokat találtunk, találunk ki.

- **Mennyire korlátoz az anyag? Miben más egy ilyen tervezés egy hagyományos kollekcióhoz képest?**
– Össze sem lehet hasonlítani a kettőt. Egy ruhatervező talán nem is tudná ebben magát kifejezni. Mi úgy tervezünk, hogy ha szerzünk egy anyagot, megnézzük, hogy mit lehet belőle csinálni. Rengeteg macerával is jár, viszont én mégis nagyon jól ki tudom élni a kreativitásom benne. Ha nem így csinálnám, nem is csinálnám.
- **Miért érdemes többet kiadni egy ilyen darabért?**
– Árban nem lehet versenyezni a *fast fashion* márkákkal. De fontos tudni, hogy az a ruha azért olcsó, mert megvan az ára. Fontos megnézni a címkét! Muszáj abba belegondolni, hogy hol gyártották, milyen kizsákmányolások árán, mennyi energiát pazaroltak el a készítés és a szállítás során. A mi ruháinkban rengeteg munka van. Az alapanyag beszerzése, annak előkészítése is komoly költség.

Aztán rengeteg időigényes, kézi munka van mögötte: válogatás, tisztítás, festés, szabás, varrás. Mi itthon gyártunk, hazai varrónőknek biztosítunk megélhetést.

- Mennyire trendik ezek a darabok?

- Nem követjük úgy a trendeket, mint egy hagyományos márka. A mi ruháink viszont rendkívül egyediek. Azért is szeretik, mert ilyen „statement” darab mind. A koncepció és a háttér, ami mögötte van, teszi értékessé, hiszen meghosszabbítjuk az életciklusát ezeknek az anyagoknak.

- Mit tanácsolsz azoknak, akik környezettudatosan szeretnének öltözködni?

- Szerintem nagyon jól össze lehet állítani egy ruhatárat saját, minőségi régi vagy vásárolt vintage darabokból, ökomárkáktól, illetve magyar tervezőktől. Az odafigyelés, a minőség és az egyediség révén ezek mind stílusos, tartós darabok maradnak.

- Rendszeresen szerveztek műhelyfoglalkozásokat. Hogyan szolgálják ezek a környezettudatos életre való nevelést?

- Szitanyomó kurzusaink vannak havonta, illetve a környezettudatos divatra is folyamatosan felhívjuk a figyelmet. Nagyon sikeres például a gyakornoki programunk. Sokaknak elültettük már a bogarat a fülébe, és öröm látni, hogy a tőlünk távozó, fiatal tervezők már úgy alapítanak márkákat, hogy ez is szempont. ♦